II

(Ne teisėkūros procedūra priimami aktai)

DIREKTYVOS

KOMISIJOS DELEGUOTOJI DIREKTYVA (ES) 2021/802

2021 m. kovo 12 d.

kuria dėl naujų psichoaktyviųjų medžiagų metil 3,3-dimetil-2-{[1-(pent-4-en-1-il)-1*H*-indazol-3-karbonil]amino}butanoato (MDMB-4en-PINACA) ir metil 2-{[1-(4-fluorbutil)-1*H*-indol-3-karbonil]amino}-3,3-dimetilbutanoato (4F-MDMB-BICA) įtraukimo į termino „narkotikas“ apibrėžtį iš dalies keičiamas Tarybos pamatinio sprendimo 2004/757/TVR priedas

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2004 m. spalio 25 d. Tarybos pamatinį sprendimą 2004/757/TVR, nustatantį būtiniausias nuostatas dėl nusikalstamų veikų sudėties požymių ir bausmių neteisėtos prekybos narkotikais srityje ([1]), ypač į jo 1a straipsnio 1 dalį,

kadangi:

(1) Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centro mokslinis komitetas, išplėstas vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1920/2006 ([2]) 5c straipsnio 4 dalyje nustatyta procedūra, remdamasis to paties reglamento 5c straipsniu parengė naujų psichoaktyviųjų medžiagų metil 3,3-dimetil-2-{[1-(pent-4-en-1-il)-1*H*-indazol-3-karbonil]amino}butanoato (MDMB-4en-PINACA) ir metil 2-{[1-(4-fluorbutil)-1*H*-indol-3-karbonil]amino}-3,3-dimetilbutanoato (4F-MDMB-BICA) rizikos vertinimo ataskaitas. 2020 m. gruodžio 9 d. centras pateikė rizikos vertinimo ataskaitas Komisijai ir valstybėms narėms;

(2) MDMB-4en-PINACA ir 4F-MDMB-BICA yra sintetinių kanabinoidų receptorių agonistai (sintetiniai kanabinoidai). Savo poveikiu jie panašūs į kanapėse esantį tetrahidrokanabinolį (THC), kuris sukelia stiprų psichoaktyvų poveikį, bet papildomai pasižymi gyvybei pavojingu toksiškumu. Stiprus šių dviejų medžiagų poveikis kelia didelę riziką apsinuodyti;

(3) MDMB-4en-PINACA Sąjungoje prieinamas bent nuo 2017 m. ir buvo aptiktas 20-yje valstybių narių, o 2019 m. gerokai padaugėjo pirmą kartą šią medžiagą identifikuojančių valstybių narių. 2020 m. labai padidėjo muitinėse konfiskuoto MDMB-4en-PINACA kiekis. 20 valstybių narių pranešė iš viso apie 389 konfiskavimo atvejus ([3]). Be to, šešios valstybės narės pranešė apie 15 paimtų mėginių, o viena valstybė narė pranešė apie 28 biologinius mėginius. Tikėtina, kad paprastai aptinkami ne visi MDMB-4en-PINACA atvejai, nes kai kuriose laboratorijose šios medžiagos aptikimo tyrimai paprastai nėra atliekami. Daugeliu atvejų medžiaga buvo konfiskuota miltelių pavidalu ir rūkomuosiuose mišiniuose, tačiau jos buvo aptikta ir įmirkytame popieriuje, įskaitant sugeriamąjį popierių, skystu pavidalu ir kitais neįvardytais pavidalais;

(4) dvi valstybės narės pranešė apie 12 mirties atvejų, susijusių su MDMB-4en-PINACA. Tikėtina, kad nustatomi ne visi apsinuodijimo ir mirties atvejai ir ne apie visus tokius atvejus pranešama, nes kai kuriose laboratorijose šios medžiagos aptikimo tyrimai paprastai nėra atliekami;

([1]) OL L 335, 2004 11 11, p. 8.

([2]) 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1920/2006 dėl Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centro (OL L 376, 2006 12 27, p. 1).

([3]) Be to, Jungtinė Karalystė pranešė apie 380 konfiskavimo atvejų, Norvegija – 1 atvejį, o Turkija – 663 atvejus.

(5) 4F-MDMB-BICA Sąjungoje yra prieinamas bent nuo 2020 m. kovo mėn. ir buvo aptiktas 11-oje valstybių narių. 11 valstybių narių pranešė iš viso apie 94 konfiskavimo atvejus ([4]). Be to, viena valstybė narė pranešė apie vieną paimtą mėginį, o dar viena valstybė narė pranešė apie 126 biologinius mėginius. Tikėtina, kad paprastai aptinkami ne visi 4F-MDMB-BICA atvejai, nes dėl šios medžiagos naujumo rinkoje jos aptikimo tyrimai paprastai nėra atliekami. Daugeliu atvejų medžiaga buvo konfiskuota miltelių pavidalu, rūkomuosiuose mišiniuose ir sugeriamajame popieriuje, tačiau jos taip pat buvo aptikta skystu pavidalu ir kitais neįvardytais pavidalais;

(6) 2020 m. gegužės–rugpjūčio mėn. vienoje valstybėje narėje pranešta apie 21 mirties atvejį, susijusį su 4F-MDMB-BICA. Tikėtina, kad nustatomi ne visi apsinuodijimo ir mirties atvejai ir ne apie visus tokius atvejus pranešama, nes paprastai šios medžiagos aptikimo tyrimai nėra atliekami ir ji Sąjungos rinkoje pasirodė labai neseniai;

(7) manytina, kad MDMB-4en-PINACA ir 4F-MDMB-BICA parduodamos internetu mažais ir didmeniniais kiekiais kaip „teisėtas“ kanapių ir kontroliuojamų sintetinių kanabinoidų pakaitalas, daugiausia kaip gatavas vartojimo produktas, pvz., rūkomieji mišiniai, elektroninių cigarečių skysčiai ar įmirkytas popierius;

(8) tiesioginių įrodymų dėl sąsajų su organizuotu nusikalstamumu gaminant, platinant (neteisėtai prekiaujant) ir tiekiant MDMB-4en-PINACA ir 4F-MDMB-BICA Sąjungoje nėra;

(9) MDMB-4en-PINACA ir 4F-MDMB-BICA neturi pripažinto medicininės paskirties naudojimo žmonėms skirtuose arba veterinariniuose vaistuose nei Sąjungoje, nei, manytina, už jos ribų. Nėra požymių, kad šios medžiagos galėtų būti naudojamos kitiems tikslams, išskyrus tai, kad jos naudojamos kaip etaloninė analizės medžiaga ir atliekant mokslinius tyrimus;

(10) rizikos vertinimo ataskaitoje teigiama, kad atlikus tolesnius mokslinius tyrimus būtų galima atsakyti į daug su MDMB-4en-PINACA ir 4F-MDMB-BICA susijusių klausimų, kylančių dėl trūkstamų duomenų apie riziką atskirų asmenų sveikatai, visuomenės sveikatai ir socialinę riziką. Iš turimos informacijos galima spręsti, kad MDMB-4en-PINACA ir 4F-MDMB-BICA vartojimas kelia žalą sveikatai dėl jų ūmaus toksiškumo ir dėl to, kad jos gali skatinti piktnaudžiavimą ar priklausomybę. Ši žala sveikatai laikoma pavojinga gyvybei. Konkrečios informacijos apie MDMB-4en-PINACA ir 4F-MDMB-BICA keliamą socialinę riziką nėra. Todėl yra pakankamas pagrindas MDMB-4en-PINACA ir 4F-MDMB-BICA įtraukti į termino „narkotikas“ apibrėžtį;

(11) 1961 m. Jungtinių Tautų bendrojoje narkotinių medžiagų konvencijoje su pakeitimais, padarytais 1972 m. protokolu, ir 1971 m. Jungtinių Tautų psichotropinių medžiagų konvencijoje MDMB-4en-PINACA ir 4F-MDMB-BICA nėra nurodytos kaip kontroliuojamos medžiagos. Šiuo metu pagal Jungtinių Tautų sistemą 4F-MDMB-BICA vertinimas nėra atliekamas, o medžiagą MDMB-4en-PINACA irgi rekomenduota įtraukti į sąrašus pagal Jungtinių Tautų sistemą. Tačiau yra pakankamai įrodymų, kad šią medžiagą reikia skubiai įtraukti į ES teisėje vartojamo termino „narkotikas“ apibrėžtį;

(12) devynios valstybės narės kontroliuoja MDMB-4en-PINACA pagal nacionalinius narkotikų kontrolės teisės aktus, keturios valstybės narės ją kontroliuoja pagal naujas psichoaktyviąsias medžiagas reglamentuojančius teisės aktus, o viena valstybė narė ją kontroliuoja pagal kitus teisės aktus. Septynios valstybės narės kontroliuoja 4F-MDMB-BICA pagal nacionalinius narkotikų kontrolės teisės aktus, keturios valstybės narės ją kontroliuoja pagal naujas psichoaktyviąsias medžiagas reglamentuojančius teisės aktus, o viena valstybė narė ją kontroliuoja pagal kitus teisės aktus. Kadangi šios nacionalinės kontrolės priemonės jau taikomos, MDMB-4en-PINACA ir 4F-MDMB-BICA įtraukimas į termino „narkotikas“ apibrėžtį ir į nuostatų dėl nusikalstamų veikų ir sankcijų taikymo sritį, kaip apibrėžta Pamatiniame sprendime 2004/757/TVR, padėtų išvengti galimų sunkumų tarpvalstybinio teisėsaugos ir teisminio bendradarbiavimo srityse ir apsaugotų nuo rizikos, kurią galėtų kelti jų prieinamumas ir vartojimas;

(13) naudojimosi įgaliojimais priimti deleguotąjį aktą sąlygos ir procedūra yra įvykdytos, todėl turėtų būti priimta deleguotoji direktyva, siekiant MDMB-4en-PINACA ir 4F-MDMB-BICA įtraukti į Pamatinio sprendimo 2004/757/TVR priedą ir dėl to toms medžiagoms taikyti Sąjungos baudžiamosios teisės nuostatas dėl neteisėtos prekybos narkotikais;

(14) Airijai Pamatinis sprendimas 2004/757/TVR su pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/2103 ([5]), yra privalomas, todėl ji dalyvauja priimant ir taikant šį sprendimą;

(15) Danijai Pamatinis sprendimas 2004/757/TVR yra privalomas iki 2018 m. lapkričio 21 d., bet Direktyva (ES) 2017/2103 jai nėra privaloma. Todėl ji nedalyvauja priimant ir taikant šią direktyvą ir ji nėra jai privaloma ar taikoma;

([4]) Be to, Jungtinė Karalystė pranešė apie 17 konfiskavimo atvejų.

([5]) 2017 m. lapkričio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/2103, kuria, siekiant į termino „narkotikas“ apibrėžtį įtraukti naujų psichoaktyviųjų medžiagų, iš dalies keičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2004/757/TVR ir kuria panaikinamas Tarybos sprendimas 2005/387/TVR (OL L 305, 2017 11 21, p. 12).

(16) pagal 2011 m. rugsėjo 28 d. bendrą valstybių narių ir Komisijos politinį pareiškimą dėl aiškinamųjų dokumentų ([6]) valstybės narės įsipareigojo pagrįstais atvejais prie pranešimų apie perkėlimo priemones pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose paaiškinamos direktyvos sudedamųjų dalių ir nacionalinių perkėlimo priemonių atitinkamų dalių sąsajos;

(17) todėl Pamatinis sprendimas 2004/757/TVR turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Pamatinio sprendimo 2004/757/TVR pakeitimas

Pamatinio sprendimo 2004/757/TVR priede įterpiami šie nauji 18 ir 19 punktai:

„18. Metil 3,3-dimetil-2-{[1-(pent-4-en-1-il)-1*H*-indazol-3-karbonil]amino}butanoatas (MDMB-4en-PINACA) *.

19. Metil 2-{[1-(4-fluorbutil)-1*H*-indol-3-karbonil]amino}-3,3-dimetilbutanoatas (4F-MDMB-BICA) *.

_____

* 2021 m. kovo 12 d. Komisijos deleguotoji direktyva (ES) 2021/802, kuria dėl naujų psichoaktyviųjų medžiagų metil 3,3-dimetil-2-{[1-(pent-4-en-1-il)-1*H*-indazol-3-karbonil]amino}butanoato (MDMB-4en-PINACA) ir metil 2-{[1-(4-fluorbutil)-1*H*-indol-3-karbonil]amino}-3,3-dimetilbutanoato (4F-MDMB-BICA) įtraukimo į termino „narkotikas“ apibrėžtį iš dalies keičiamas Tarybos pamatinio sprendimo 2004/757/TVR priedas (OL L 178, 2021.05.20, p. 1).“

2 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliotų įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo 2021 m. gruodžio 9 d. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

3 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

4 straipsnis

Ši direktyva pagal Sutartis skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2021 m. kovo 12 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN

([6]) OL C 369, 2011 12 17, p. 14.